

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-69/21-10

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Senke Orlić-Zaninović, predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, Gordane Marušić-Babić, Ljiljane Karlovčan-Đurović i Blanše Turić, članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta u povodu u povodu obavijesti T. B. iz V. G., M., na sjednici vijeća održanoj 24. listopada 2022.

p r e s u d i o j e

Ukida se:

1. - u članku 10. Pravilnika o plaćama Hrvatskog veterinarskog instituta od 22. svibnja 2018.:

stavak 1. u dijelu koji glasi:" zaposlen u Općem odjelu središnjice te Općoj jedinici podružnice instituta, a".

stavak 2. u dijelu koji glasi:" u Općem odjelu središnjice, odnosno Općim jedinicama podružnica i laboratorijama Instituta".

2. - u stavcima 1.,2.,3.,4.,5. i 6. članka 16. Pravilnika o plaćama Hrvatskog veterinarskog instituta od 22. svibnja 2018., dio koji glasi: "na neto plaću".

Obrazloženje

1. Povodom obavijesti podnositelja o nezakonitosti članka 8., 10. i 16. Pravilnika o plaćama Hrvatskog veterinarskog instituta od 22. svibnja 2018. (u daljnjem tekstu: Pravilnik), Sud je po službenoj dužnosti razmotrio zakonitost ovog općeg akta.

2. U obavijesti se navodi da je osporavani Pravilnik Upravno vijeće Hrvatskog veterinarskog instituta donijelo bez suglasnosti nadležnih Ministarstva znanosti i Ministarstva poljoprivrede suprotno članku 12. Statuta Hrvatskog veterinarskog instituta, da je člankom 8. Pravilnika propisano da se dodaci na plaću za rad na opasnim tvarima i dodaci za rad na kompjuteru ne mogu kumulirati, iako dodaci za rad na opasnim tvarima nisu uvjetovani vremenom provedenim na takvom radu, kao što je to determinirano za rad na kompjuteru, jer je propisano da pravo na dodatak ima onaj radnik koji 50% radnog vremena provede na računalu. Podnositelj smatra da je time povrijeđeno načelo jednake plaće za jednak rad jer onemogućava dodatke onima koji rade s opasnim tvarima i provode više od 50% vremena na računalu. Osporava i članak 10. Pravilnika, koji smatra neusklađenim s Uredbom Vlade Republike Hrvatske o

koeficijentima složenosti poslova u javnim službama. Oспорava i odredbe o promjenjivosti plaće jer je Pravilnikom propisano da se stimulacija isplaćuje na neto iznos iako je Zakonom o plaćama u javnim službama i Temeljnim kolektivnim ugovorom propisano da se isplaćuje na bruto iznos. Konačno tvrdi i da Upravno vijeće pri donošenju Pravilnika nije bilo u propisanom sastavu. Predlaže ukinuti osporavani opći akt.

3. Hrvatski veterinarski institut (dalje: Institut) u očitovanju na obavijest podnositelja u bitnome navodi da za donošenje Pravilnika nije bilo potrebno ishoditi suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske i Ministarstva poljoprivrede Republike Hrvatske. Smatra da navedeno proizlazi iz Zakona o ustanovama ("Narodne novine", broj: 76/93., 29/97., 47/99., 35/08. i 127/19.), koji niti u jednom dijelu ne propisuje obvezu traženja suglasnosti osnivača ustanove na donošenje općih akata, već u članku 54. stavku 2. propisuje da druge opće akte ustanove donosi upravno vijeće ako zakonom ili statutom ustanove nije propisano da ih donosi ravnatelj ili stručno vijeće. Pozivajući se na članak 54. stavak 1. Zakona o ustanovama navodi da iz te odredbe proizlazi da je prethodna suglasnost osnivača, oba ministarstva, predviđena isključivo kod donošenja statuta ustanove. Ukazuje na to da se podnositelj pogrešno poziva na članak 12. Statuta Hrvatskog veterinarskog instituta (pročišćeni tekst iz listopada 2014., dalje: Statut), jer se ta odredba odnosi na osnivanje i unutarnji ustroj podružnica, ustrojbenih jedinica i poslovanje trgovačkih društava. U odnosu na prigovor o dodacima na plaću za rad s opasnim tvarima u odnosu na dodatak za rad od više od 50% radnog vremena na kompjutoru, ističe da se radi o dodatku za administrativne radnike i taj se dodatak ne može kumulirati s dodatkom zbog posebnih uvjeta rada, jer bi, u protivnom, došlo do nejednakosti, a upitno je i pravo na dodatak onog koji radi s opasnim tvarima, ako više od 50% vremena radi na računalu. U odnosu na odredbe o korekcijskom dodatku donositelj akta navodi da one nisu suprotne Uredbi o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama („Narodne novine“, br. 25/13., 72/13., 151/13., 9/14., 40/14., 51/14., 77/14., 83/14. – ispravak, 87/14., 120/14., 147/14., 151/14., 11/15., 32/15., 38/15., 60/15., 83/15., 112/15., 122/15., 10/17., 39/17., 40/17. – ispravak, 74/17., 122/17., 9/18., 57/18., 59/19., dalje: Uredba), a dodatak se isplaćuje isključivo iz vlastitih sredstava Instituta, upravo zbog potrebe izjednačavanja plaće za jednak rad (stručnu spremu). Što se tiče isplate stimulacije ona je u Pravilniku propisana povoljnije nego li u Temeljnom kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama ("Narodne novine", broj 128/17, dalje: TKU), što smatra povoljnijim za radnika te se poziva na odredbu članka 9. stavka 3. Zakona o radu ("Narodne novine", broj: 93/14, 127/17, dalje: ZoR). Predlaže odbiti prijedlog podnositelja.

4. Očitovanje donositelja osporavanog akta dostavljeno je podnositelju, koji u podnesku od 14. srpnja 2021. navodi da Institut ne može samostalno i proizvoljno mijenjati Uredbom propisane koeficijente jer ista stručna sprema ne znači i jednaku težinu poslova. Smatra da dodatak za rad na računalu mora vrijediti za sve zaposlene, bez obzira na kakvom radnom mjestu rade, a dodatak za rad s opasnim tvarima je određen od strane Ministarstva znanosti pa vrijeme provedeno na takvom radu nije od značaja jer je dodatak propisan zbog opasnosti od samih tvari. Isplata stimulacije je uređena Zakonom o plaćama u javnim službama ("Narodne novine", broj 27/01, 39/09, dalje: ZoPJS) i TKU-om kao isplata na bruto iznos.

5. Prijedlog je djelomično osnovan.

6. Institut je pravna osoba upisana u sudski registar ustanova Trgovačkog suda u Zagrebu i u upisnik znanstvenih organizacija koji vodi Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Sjedište Instituta je u Z. Obavlja djelatnost prema odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ("Narodne novine", broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 63/11, 94/13, 139/13 i 131/17), Zakona o veterinarstvu ("Narodne novine", broj 82/13 i 148/13), Zakona o ustanovama ("Narodne novine", broj 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08), Pravilnika o osnovama financiranja znanstvenoistraživačkih instituta ("Narodne novine", broj 38/97 i 28/99) i Statuta. Upravno vijeće upravlja Institutom i donosi opće akte među kojima je i Pravilnik o plaćama, broji pet članova s pravom glasa, a odlučuje natpolovičnom većinom ukupnog broja članova (članak 20. i 21. Statuta). Oспоравани Pravilnik je donesen po ovlaštenom donositelju u propisanom sastavu, a suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske i Ministarstva poljoprivrede Republike Hrvatske na Pravilnik o plaćama nije propisana. Takva je suglasnost potrebna jedino za Statut, akt o unutarnjem ustrojstvu Instituta i za akt o ustrojstvu radnih mjesta Instituta (članak 28. Statuta).

7. Shodno dokumentima u spisu predmeta osporavani Pravilnik je izmijenjen.

8. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o plaćama donijelo je Upravno vijeće Instituta na svojoj 7. sjednici, dana 7. lipnja 2021., pozivom na članak 24. Statuta i prethodne suglasnosti sindikalnog povjerenika, u propisanom sastavu Upravnog vijeća i njime je u cijelosti izmijenjena odredba članka 8. Pravilnika, u skladu s Dodatkom I. Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje ("Narodne novine", broj 9/19 i 52/20., dalje: Dodatak I.). Tako je sada u stavku 1. članka 8. Pravilnika određen postotak osnovice za izračun plaće u javnim službama za radna mjesta na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada shodno procjeni rizika od nastupa štetnih posljedica. Kriterij za ocjenu vjerojatnosti nastupa štetnih posljedica za svako takvo radno mjesto, shodno općim kriterijima razine rizika, određuje poslodavac sukladno Pravilniku o izradi procjene rizika ("Narodne novine", broj 112/14), a koeficijenti su određeni u postotku koji je ugovoren člankom 3. Dodatka I.

9. U stavku 2. izmijenjenog članka 8. Pravilnika utvrđen je postotak dodatka na plaću za radnika koji više od 50% radnog vremena radi na računalu, koji postotak se obračunava na osnovnu plaću sukladno članku 50. TKU-a, a dodaci radnicima na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada i radnim mjestima za rad na računalu se ne kumuliraju, što po ocjeni Suda nije protivno odredbama TKU-a, a ni odredbama ZoPJS-a.

10. Naime, prema članku 9. ZoPJS-a poslovi s posebnim uvjetima rada te pravo na posebne dodatke za službenike i namještenike koji rade na tim poslovima, utvrđuju se Kolektivnim ugovorom, a dodaci za poslove s posebnim uvjetima rada ulaze u plaću. Nadalje, prema članku 50. TKU-a plaću zaposlenika čini osnovna plaća i dodaci na osnovnu plaću. Osnovnu plaću zaposlenika čini umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta na koje je raspoređen i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža. Dodaci na osnovnu plaću su stimulacija, dodaci za posebne uvjete rada, položajni dodaci i uvećanja plaća.

11. Po ocjeni Suda, poslodavac ima pravo procijeniti poslove koje karakteriziraju posebni uvjeti rada pa nije suprotno ni zakonu niti TKU-u, u ovu kategoriju uvrstiti i radnike koji više od 50% radnog vremena rade na računalu, a okolnost da je propisano da se dodaci za poslove s posebnim uvjetima rada ne kumuliraju nije suprotna navedenim odredbama propisa pa se ne može ocijeniti nezakonitom niti uzrokuje

nejednakost zaposlenika koji rade na istim poslovima s posebnim uvjetima rada, jer im je za te posebne uvjete, sukladno procjeni rizika od nastanka štetnih posljedica, člankom 8. Pravilnika propisan dodatak na plaću.

12. Pravilnikom o izmjenama Pravilnika brisana još je brisana odredba članka 33. Pravilnika, dok je u preostalom dijelu osporeni Pravilnik ostavljen na snazi.

13. Ocjenjujući zakonitost odredbe članka 10. Pravilnika koja određuje korekcijski dodatak od 10% na plaću radnicima zaposlenim u Općem odjelu središnjice Instituta i Općoj jedinici podružnice Instituta, koji obavljaju administrativne ili računovodstvene poslove (stavak1.) uz obrazloženje iz stavka 2. da se time usklađuje temeljni koeficijent propisan Uredbom (o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama), Sud nalazi da se ovim dodatkom ne mijenjaju temeljni koeficijenti složenosti poslova iz Uredbe već, u skladu s člankom 9. stavkom 1. ZoR-a, poslodavac propisuje mogućnost ugovaranja uvjete rada koji su za radnika povoljniji od uvjeta određenih ovim ili drugim zakonom. Međutim, dio odredbe kojim se korektivni dodatak omogućuje samo radnicima zaposlenim u Općem odjelu središnjice Instituta i Općoj jedinici podružnice Instituta i laboratorijama Instituta je suprotan odredbi članka 17. stavka 3. ZoR-a koja propisuje da plaća radnika s kojim poslodavac sklopi ugovor o radu na izdvojenom mjestu rada, ne smije biti utvrđena u manjem iznosu od plaće radnika koji u prostorijama toga poslodavca radi na istim ili sličnim poslovima, zbog čega dio odredbe članka 10. Pravilnika u kojem se navode ustrojbene jedinice Instituta nije u skladu sa zakonom.

14. Pojam promjenljivog dijela plaće nije reguliran Zakonom o plaćama u javnim službama pa tvrdnja podnositelja o suprotnosti s ovim zakonom nije osnovana. Stopa stimulacije ovisi o rezultatima financijskog poslovanja Instituta i isplaćuje se isključivo iz vlastitih sredstava Instituta (članak 16. i 20. Pravilnika), a stimulacija kao mogući dodatak plaće je propisana člankom 50. stavkom 3. TKU-a. Međutim, nije zakonito propisan način isplate stimulacije, jer je ona dio plaće te se mora isplatiti na bruto iznos plaće, radi čega je odredba članka 16. u dijelu u kojem je propisana isplata stimulacije na neto iznos ocijenjena nesuglasnom s odredbom članka 92. stavka 4. ZoR-a.

15. Konačno ni prigovor nepravilnog sastava Upravnog vijeća koje je 22. svibnja 2018. na svojoj 3. sjednici donijelo Pravilnik, nije osnovan, jer je, prema podacima iz zapisnika sa sjednice na dnevnom redu pod točkom 3. raspravljen prijedlog Pravilnika i u prisutnosti četiri člana Upravnog vijeća jednoglasno usvojen predmetni opći akt.

16. Slijedom svega navedenog, na temelju članka 86. stavka 3. ZUS-a, odlučeno je kao u izreci.

17. Ova odluka će se objaviti u "Narodnim novinama" sukladno odredbi članka 86. stavka 4. ZUS-a.

U Zagrebu, 24. listopada 2022.

Predsjednica vijeća
Senka Orlić-Zaninović